

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Затверджую:

Т.в.о. декана

юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК

2023 р.

Затверджую:

В.о. профектора з

науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 29 Міжнародні відносини

Спеціальність - 293 Міжнародне право

Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг, КППЗ	СРС	Разом	Екзамен/Залік
Денна	2	3	28	14	3	6	99	150	Залік

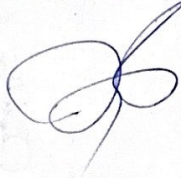
31.08.2023
[Handwritten signature]

Тернопіль – ЗУНУ, 2023

Робочу програму склав професор кафедри міжнародного права та міграційної політики, д-р екон. наук, проф. Костянтин ФЛІССАК.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та міграційної політики, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

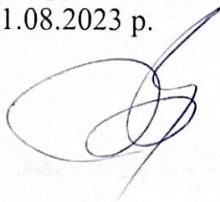
Завідувач кафедри

Ярина ЖУКОРСЬКА

Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 293 Міжнародне право, протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова ГЗС

Ярина ЖУКОРСЬКА

Гарант ОП

Людмила САВАНЕЦЬ

1. Опис дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

Дисципліна Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Рік підготовки – 2 Семестр – 3
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Міжнародне право	Лекції – 28 год. Практичні заняття – 14 год.
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота – 99 год. Тренінг, КППЗ – 6 год. Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин: 11 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» є формування необхідних компетентностей у сферах міжнародного права, міжнародних відносин, зовнішньої політики держав та соціальних комунікацій, спрямованих на розуміння теорії та практики міжнародних конфліктів та специфіки реалізації антикризових комунікаційних заходів на міжнародному рівні.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні в студентів цілісної системи знань щодо природи міжнародних конфліктів та інституційно-правових механізмів забезпечення їх врегулювання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *засвоїти* природу міжнародних конфліктів, основні теоретичні концепції та моделі комунікації на міжнародному рівні в умовах формування та розвитку конфліктних ситуацій, теоретичні основи та сучасні пошуку шляхів розв'язання суперечностей на двохсторонньому та багатосторонньому рівнях, механізми забезпечення миру та безпеки шляхом використання переговорних інструментів, місце і роль дипломатії у системі глобальної безпеки. Студенти повинні *демонструвати* поглиблені знання проблем міжнародної конфліктології, підходів, способів та механізмів інституційно-правового забезпечення врегулювання існуючих та попередження нових конфліктів у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав; *вміти* визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, правові й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку, аналізувати їх вплив на міжнародні відносини.

У результаті вивчення дисципліни "Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти" студент повинен

знати:

- проблематику наукового визначення міжнародного конфлікту;
- міжнародний конфлікт та його місце в теорії міжнародних відносин;
- теоретичні основи та форми управління конфліктами;
- теорію переговорів, місце переговорного процесу у вирішенні кризових ситуацій в сучасних

- міжнародних відносинах, в політиці та в бізнесі;
- основні правила культури спілкування та культуру перекладу на міжнародних переговорах;
 - правила підготовки та проведення міжнародних переговорів;
 - правила врегулювання міжнародних конфліктів в постбіполярному світі.

вміти:

- організовувати переговорний процес на міжнародному рівні;
- використовувати прийоми та методи психології ділового спілкування;
- ефективно застосовувати національну специфіку та особливості ведення переговорів з представниками різних країн;
- досліджувати конфлікти у різних сферах людської діяльності з метою розробки конкретних пропозиції по їх врегулюванню;
- попереджувати та розв'язувати конфлікти.

3. Програма навчальної дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

Змістовий модуль 1. Теорія міжнародних конфліктів, кризових комунікацій та переговорного процесу

Тема 1. Поняття та феномен міжнародного конфлікту.

Передумови конфліктологічних ідей. Проблема силового тиску в релігійних вченнях: християнство, іслам, буддизм та індуїзм.

Проблема конфлікту в сучасній науці. Соціал-дарвінізм, марксистська теорія конфлікту, функціональна теорія конфлікту, структурний функціоналізм, теорія "позитивно-функціонального конфлікту", конфліктна модель суспільства. Політологічні теорії конфлікту.

Значення, предмет та завдання конфліктології.

Проблема наукового визначення міжнародного конфлікту. Структура конфлікту. Функції конфлікту. Фази міжнародного конфлікту.

Тема 2. Переговорний процес як інструмент міжнародних кризових комунікацій

Теорія переговорів. Місце переговорного процесу у вирішенні кризових ситуацій в сучасних міжнародних відносинах. Міжнародні переговори в політиці та в бізнесі. Імідж ефективного переговорника: концепції і рішення. Особистісний стиль ведення переговорів: проблема ідентифікації.

Підготовка до переговорів. Вибір стратегії та тактики переговорів.

Проведення міжнародних переговорів. Укладення договорів, угод, контрактів.

Основні етапи проведення переговорів.

Типові помилки при організації та проведенні переговорів.

Сутність та класифікація ділових переговорів. Стратегії взаємодії з партнерами по переговорах. Алгоритм ведення ділових переговорів. Методи ведення переговорів.

Тема 3. Психологія ділового спілкування.

Характеристика ділового психологічного клімату. Особливості поведінки зі співрозмовниками різних психологічних типів. Психологія невербальної поведінки.

Тема 4. Дипломатичний протокол і етикет у забезпеченні міжнародних переговорів.

Поняття дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету. Джерела правил і норм дипломатичного протоколу.

Дипломатичний корпус. Старшинство в дипломатичному корпусі. Зносини дипломатичних представництв із зовнішньополітичними та зовнішньоекономічними відомствами та урядовими установами країни перебування. Дипломатичні привілеї та імунітети.

Дипломатичні візити. Протокольні візити. Запис бесіди. Етикет дипломатичної бесіди.

Протокол та етикет дипломатичних прийомів. Види дипломатичних прийомів та їх протокольна характеристика. Протокольні аспекти проведення дипломатичних прийомів.

Місце і значення візитів у міжнародних відносинах та в дипломатії. Класифікація візитів. Підготовка візитів. Програма візитів. Протокольні і церемоніальні питання прийому іноземних делегацій.

Норми дипломатичного етикету як складова іміджу дипломата, політика, ділової людини. Зовнішній вигляд. Етикет телефонної розмови. Правила вітань, представлень, рекомендувань за нормами дипломатичного етикету.

Тема 5. Національні особливості ведення переговорів з іноземними партнерами.

Особливості ведення ділових переговорів з представниками країн Західного світу (США, Великобританія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія).

Особливості ведення ділових переговорів з представниками країн Східного світу (Японія, Корея, Китай).

Особливості ведення ділових переговорів з представниками країн пострадянського простору.

Національна специфіка організації ділових прийомів.

Тема 6. Службове листування.

Класифікація листів та їх характеристика. Загальноприйняті правила складання ділових листів. Етика ділового листування.

Змістовий модуль 2. Конфлікти в житті людини: їх рівні та шляхи розв'язання

Тема 7. Методи дослідження конфліктів.

Методологічні основи конфліктології.

Психологічні методи в конфліктології.

Модульний соціотест як метод діагностики взаємовідносин у групі.

Ситуаційний метод вивчення конфліктів.

Дослідження міжгрупових конфліктів.

Тема 8. Конфліктологія в житті людини.

Конфлікт як тип складних ситуацій в житті людини.

Класифікація конфліктів. Причини виникнення конфліктів.

Структура конфлікту. Функції конфлікту. Динаміка конфліктів та їх інформаційний аналіз.

Тема 9. Внутрішні конфлікти.

Природа внутрішніх конфліктів. Перебіг внутрішніх конфліктів. Управління внутрішніми конфліктами.

Тема 10. Конфлікти в різних сферах людської взаємодії.

Конфлікти "керівник - підлеглий". Міжгрупові конфлікти. Міждержавні конфлікти.

Тема 11. Міжнародний політичний конфлікт.

Особливості міжнародного політичного конфлікту. Політичні конфлікти: основні ознаки. Міжнародний політичний конфлікт: шляхи подолання та наслідки.

Етнонаціональні конфлікти як форма міжнародного конфлікту. Передумови формування етнонаціональних конфліктів.

Класифікація етнонаціональних конфліктів. Основні методи вирішення етнонаціональних конфліктів. Форми прояву етнонаціональних конфліктів. Особливості етнонаціональних конфліктів у різних країнах.

Тема 12. Попередження та розв'язання конфліктів.

Прогнозування та профілактика конфліктів.

Технологія попередження конфліктів.

Оцінка результатів діяльності та профілактика конфліктів.

Конструктивне розв'язання конфліктів.

Медіаторство та регулювання конфлікту.

Переговори із розв'язання конфлікту.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

№ п/п	Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Теорія міжнародних конфліктів та кризових комунікацій та переговорного процесу							
1.	Тема 1. Поняття та феномен міжнародного конфлікту	2	1	9	1	3	Поточне опитування
2.	Тема 2. Переговорний процес як інструмент міжнародних кризових комунікацій	2	1	9			Поточне опитування
3.	Тема 3. Психологія ділового спілкування.	2	2	9			Поточне опитування
4.	Тема 4. Дипломатичний протокол і етикет у забезпеченні міжнародних переговорів.	4	2	8			Поточне опитування
5.	Тема 5. Національні особливості ведення переговорів з іноземними партнерами.	4	1	8			Поточне опитування
6.	Тема 6. Службове листування.	2	1	8			Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Конфлікти в житті людини: їх рівні та шляхи розв'язання							
7.	Тема 7. Методи дослідження конфліктів.	2	1	8	2	3	Поточне опитування
8.	Тема 8. Конфліктологія в житті людини.	2	1	8			Поточне опитування
9.	Тема 9. Внутрішні конфлікти.	2	1	8			Поточне опитування
10.	Тема 10. Конфлікти в різних сферах людської взаємодії.	2	1	8			Поточне опитування
11.	Тема 11. Міжнародний політичний конфлікт.	2	1	8			Поточне опитування
12.	Тема 12. Попередження та розв'язання конфліктів.	2	1	8			Поточне опитування
	Всього	28	14	99	3	6	

5. Тематика практичних занять

Практичні заняття мають на меті поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними необхідних практичних навичок вирішення конкретних практичних ситуацій.

Підготовка до практичних занять полягає у вивченні теоретичного матеріалу та ознайомлення із спеціальною науковою літературою по темі заняття. З метою перевірки рівня засвоєння матеріалу необхідно дати відповідь на контрольні запитання і виконати практичні завдання.

Важливою формою поглиблення знань з міжнародних кризових комунікацій та міжнародних конфліктів є підготовка студентами реферативних доповідей з проблемних питань курсу, їх заслуховування та обговорення на заняттях.

Робочою програмою вивчення курсу «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» передбачено проведення практичних занять у обсязі 14 годин.

Змістовий модуль 1. Теорія міжнародних конфліктів та кризових комунікацій та переговорного процесу

Практичне заняття № 1

Тема: Поняття та феномен міжнародного конфлікту.

Мета: Засвоїти зміст та сутність поняття міжнародного конфлікту, визначити необхідність вивчення дисципліни "Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти" та її роль в формуванні фахівця в галузі міжнародних відносин.

Питання для обговорення:

1. Передумови конфліктологічних ідей.
2. Проблема силового тиску в релігійних вченнях.
3. Проблема конфлікту в сучасній науці.
4. Проблема наукового визначення міжнародного конфлікту.

Тема: Переговорний процес як інструмент міжнародних кризових комунікацій

Мета: Ознайомитись із теоретичними засадами організації міжнародного переговорного процесу.

Питання для обговорення:

1. Теорія переговорів.
2. Міжнародні переговори в політиці та в бізнесі.
3. Імідж ефективного переговорника: концепції і рішення.
4. Особистісний стиль ведення переговорів: проблема ідентифікації.

Практичне заняття № 2

Тема: Психологія ділового спілкування.

Мета: з'ясувати методологічні ділового спілкування та його психологічний контекст.

Питання для обговорення:

1. Характеристика ділового психологічного клімату.
2. Особливості поведінки зі співрозмовниками різних психологічних типів.
3. Психологія невербальної поведінки.

Практичне заняття № 3

Тема: Дипломатичний протокол і етикет у забезпеченні міжнародних переговорів.

Мета: дослідити вплив дипломатичного протоколу та етикету на процес комунікації на міжнародному рівні та на управління міжнародними конфліктами.

Питання для обговорення:

1. Поняття дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету. Джерела правил і норм дипломатичного протоколу.
2. Дипломатичний корпус. Старшинство в дипломатичному корпусі.
3. Дипломатичні привілеї та імунітети.
4. Дипломатичні візити. Протокольні візити. Запис бесіди. Етикет дипломатичної бесіди.

5. Протокол та етикет дипломатичних прийомів. Види дипломатичних прийомів та їх протокольна характеристика.

6. Підготовка візитів та їх програма. Протокольні і церемоніальні питання прийому іноземних делегацій.

7. Норми дипломатичного етикету як складова іміджу дипломата, політика, ділової людини. Зовнішній вигляд.

8. Етикет телефонної розмови. Правила вітань, представлень, рекомендувань за нормами дипломатичного етикету.

Практичне заняття № 4

Тема: Техніка ведення переговорів з іноземними партнерами.

Мета: Дослідити теорію та практику проведення переговорів із представниками різних держав та культурно-цивілізаційних блоків.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні переговори як інструмент дипломатії, їх зміст та класифікація.
2. Планування та підготовка до переговорів і їх інформаційне забезпечення.
3. Джерела інформації і робота з інформаційним матеріалом.
4. Технологія переговорів в дипломатії.
5. Документування переговорів та оформлення їх результатів.
6. Особливості ведення ділових переговорів з представниками країн Західного світу (США, Великобританія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія).
7. Особливості ведення ділових переговорів з представниками країн Східного світу (Японія, Корея, Китай).

Тема: Службове листування.

Мета: Дослідити специфіку організації службового листування. Проведення контролю знань студентів з змістового модуля №1.

Питання для обговорення:

1. Класифікація листів та їх характеристика.
2. Загальноприйняті правила складання ділових листів.
3. Етика ділового листування.

Практичне заняття № 5

Тема: Методи дослідження конфліктів.

Мета: Набути теоретичних знань та практичних навиків дослідження конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Методологічні основи конфліктології.
2. Психологічні методи в конфліктології.
3. Модульний соціотест як метод діагностики взаємовідносин у групі.
4. Ситуаційний метод вивчення конфліктів.
5. Дослідження міжгрупових конфліктів.

Практичне заняття № 6

Тема: Конфліктологія в житті людини.

Мета: дослідження місця конфліктології у житті людини.

Питання для обговорення:

1. Конфлікт як тип складних ситуацій в житті людини.
2. Класифікація конфліктів. Причини виникнення конфліктів.
3. Структура конфлікту. Функції конфлікту. Динаміка конфліктів та їх інформаційний аналіз.

Тема: Внутрішні конфлікти.

Мета: дослідження явища внутрішніх конфліктів та практики їх управління.

Питання для обговорення:

1. Природа внутрішніх конфліктів.
2. Перебіг внутрішніх конфліктів.
3. Управління внутрішніми конфліктами.

Практичне заняття № 7

Тема: Конфлікти в різних сферах людської взаємодії.

Мета: дослідити роль та місце конфліктів у різних сферах людської взаємодії.

Питання для обговорення:

1. Конфлікти "керівник - підлеглий".
2. Міжгрупові конфлікти.
3. Міждержавні конфлікти.

Тема: Міжнародний політичний конфлікт.

Мета: дослідити та засвоїти теоретичні аспекти міжнародних кризових комунікацій у врегулюванні міжнародних політичних конфліктів.

Питання для обговорення:

1. Особливості міжнародного політичного конфлікту.
2. Етнонаціональні конфлікти як форма міжнародного конфлікту.
3. Класифікація та основні методи вирішення етнонаціональних конфліктів.

Тема: Попередження та розв'язання конфліктів.

Мета: Дослідити сучасні форми, прийоми та методи попередження і розв'язання конфліктів. Проведення контролю знань студентів.

Питання для обговорення:

1. Прогнозування та профілактика конфліктів.
2. Технологія попередження конфліктів.
3. Оцінка результатів діяльності та профілактика конфліктів.
4. Конструктивне розв'язання конфліктів.
5. Медіаторство та регулювання конфлікту.
6. Переговори із розв'язання конфлікту.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. КПЗ виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів, це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

Види КПЗ з навчальної дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»:

- ✓ підготовка наукової статті або тез наукової доповіді до друку;
- ✓ участь у інтернет-конференціях;
- ✓ участь у студентських олімпіадах;
- ✓ написання есе, виконання творчих завдань;
- ✓ участь у командному проєкті.

Вид КПЗ погоджується з кожним студентом окремо.

Теми КПЗ погоджуються також індивідуально.

Пропоновані види КПЗ (на вибір студента) для виконання теоретичної частини КПЗ.

1. Типологія та класифікація юридичних конфліктів
2. Механізми юридичного конфлікту.
3. Теорія і практика вирішення юридичних конфліктів.
4. Юридичні засоби попередження конфліктів.
5. Еволюція конфліктологічних поглядів.

6. Класики соціології про конфлікти (О.Конт, Г.Спенсер, К.Маркс, Е. Дюркгейм).
7. Психоаналітична концепція соціального конфлікту.
8. Становлення та розвиток конфліктології в Україні.
9. Методологія, методи та методик конфліктології.
10. Визначення конфлікту: аналіз історичних передумов та сучасних концепцій.
11. Діагностика конфлікту: концептуальні підходи.
12. «Прогнозування конфлікту» і «попередження конфлікту»: здобутки і перспективи.
13. Аналіз методології, методів та методик управління конфліктами: вітчизняний та зарубіжний досвід.
14. Роль керівника в управлінні конфліктами.
15. Переговори як універсальний спосіб розв'язання конфліктів: вітчизняний та зарубіжний досвід.
16. Соціальний конфлікт, його особливості.
17. Психологічна напруга, її роль в конфлікті.
18. Соціальна напруга та основні методи її регулювання.
19. Сутність маніпулятивної поведінки.
20. Взаємозв'язок конфліктних ситуацій та стресових станів.
21. Компроміс як метод розв'язання конфлікту.
22. Прямий діалог при вирішенні конфлікту.
23. Влада та конфлікт в організації. Профілактика конфліктів у організації.
24. Конфлікти при формуванні колективів.
25. Природа людської агресивності.
26. Правила безконфліктної поведінки.
27. Управління поведінкою особистості для попередження конфліктів.
28. Управління стресом. Прийоми виходу із стану стресу.
29. Психологічні особливості особистості, які впливають на виникнення конфліктів.
30. Особливості та види політичних конфліктів.
31. Конфлікти в системі державного управління.
32. Особливості процесу переговорів на різних стадіях конфлікту.
33. Формалізація переговорного процесу та оцінка його результатів.
34. Американський національний стиль ведення переговорів.
35. Французький національний стиль ведення переговорів.
36. Англійський національний стиль ведення переговорів.
37. Особливості німецької культури ведення переговорів.
38. Особливості італійської культури ведення переговорів.
39. Китайський національний стиль ведення переговорів.
40. Японський національний стиль ведення переговорів.
41. Арабський національний стиль ведення переговорів.
42. Взаємодія вербальних та невербальних засобів передачі інформації.
43. Протокольні аспекти проведення дипломатичних прийомів.
44. Міжнародний досвід організації протокольних служб.
45. Протокольна діяльність дипломатичного представництва.
46. Оцінка ризиків, здатних вплинути на хід переговорів та їх підсумки.
47. Формулювання прераференцій для проведення переговорів.
48. Інтереси протилежної сторони та інтереси і позиції третіх сторін, їх врахування в процесі дипломатичних переговорів.
49. Особливості перекладу під час переговорів та врахування мовного фактору.

7. Самостійна робота

Самостійна робота, як одна із форм засвоєння навчального матеріалу у вільний від обов'язкових занять час і без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Організація самостійної роботи вимагає особливої уваги,

тому що частина питань кожної теми виноситься на самостійне опрацювання студентами, а матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на екзамен.

Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами (у тому числі конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, періодичними виданнями). Студенти мають можливість самостійно опрацьовувати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням мережі Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

№ з/п	Тематика
1.	Поняття та феномен міжнародного конфлікту
2.	Переговорний процес як інструмент міжнародних кризових комунікацій
3.	Психологія ділового спілкування.
4.	Дипломатичний протокол і етикет у забезпеченні міжнародних переговорів.
5.	Національні особливості ведення переговорів з іноземними партнерами.
6.	Службове листування.
7.	Методи дослідження конфліктів.
8.	Конфліктологія в житті людини.
9.	Внутрішні конфлікти.
10.	Конфлікти в різних сферах людської взаємодії.
11.	Міжнародний політичний конфлікт.
12.	Попередження та розв'язання конфліктів.

8. Тренінг з дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти»

Трєнінг (англ. *training*) – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* – виховувати, навчати) – комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування – система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- модульна контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30%	40%	30%	100%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів – 30 балів) 2. Письмова робота – 70 балів	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 бали – 30 балів) 2. Письмова робота – 70 балів	1. Написання та захист КПЗ – 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу – 20 балів	100

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні кризові комунікації та міжнародні конфлікти» визначається за шкалою оцінювання:

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Фліпчарт	Теми 1-12
2.	Ноутбук	Теми 1-12
3.	Проектор	Теми 1-12
4.	Пакет презентаційних матеріалів	Теми 1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів – Вінниця: НОВА КНИГА, 2002.

2. Гуменюк Б.І., Щерба В.І Сучасна дипломатична служба: Навчальний посібник – К.: Либідь, 2001. – 255 с.
3. Капітоненко М.Г. Міжнародні конфлікти : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.Г. Капітоненко. – Київ : Либідь, 2009. – 352 с.
4. Конфліктологія: загальна та юридична: підручник / Л.М.Герасіна, М.П.Требін, О.М.Сахань, В.Д.Воднік – Харків: Право, 2021. – 224 с.
5. Мокшанцев Р. И. Психологія переговорів.- К., 2002.
6. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2008.
7. Хміль Ф. І. Ділове спілкування: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2004.
8. Berridge, G.R., James A. Dictionary of Diplomacy: Second Edition. – Palgrave Macmillan, 2003. – 296 p.
9. Dresser Norine Multicultural Manners: Essential Rules of Etiquette for the 21st Century. 2015, 304 p.
10. Feltham R.G. Diplomatic handbook. 2016, 220 p.
11. K.Flissak, M.Yankiv, A.R.Kozłowski Leksykon dyplomacji gospodarczej. Warszawa: CeDeWu, 2021 – 182 s.
12. Galluccio Mauro (eds.) Handbook of International Negotiation: Interpersonal, Intercultural, and Diplomatic. 2015, 468 p.
13. Hartley Florence The Ladies' Book of Etiquette. 2014, 322 p.
14. Jiali Zhou, Guobin Zhang A Study of Diplomatic Protocol and Etiquette: From Theory to Practice Springer Nature Singapore, 2022 г. – 281 p.
15. MacPherson Charles The Pocket Butler: A Compact Guide to Modern Manners, Business Etiquette and Everyday Entertaining. 2015, 93 p.
16. Mary Mel French & Tom Kean United States Protocol: The Guide to Official Diplomatic Etiquette. 2020, 469 p.
17. Post Peggy Emily Post's Etiquette: The Definitive Guide to Manners, Completely Revised and Updated. 2014, 1758 p.
18. Smith & Jodi R R The complete etiquette book: a complete guide to modern manners. 2021, 437 p.